

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź, P - 36
tel. (0-42) 636-36-89, fax (0-42) 636-07-12
e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-7/08/AB

Łódź, dnia 13 czerwca 2008 r.

DECYZJA Nr RŁO 23/2008

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania, przez przedsiębiorców: Roberta Stańczyka zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) oraz Mariusza Jagorę zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) - prowadzących wspólnie PROGRES Szkoła Języków Obcych, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na godzącym w nie bezprawnym stosowaniu we wzorcu pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” postanowienia zawartego w art. 9.1 o treści: „Sądem właściwym do rozpoznania sporu jest sąd w Łodzi”, które jest postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), w toku którego uprawdopodobniono, że objęte ww. zarzutem działania przedsiębiorców naruszają zakaz, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
po przyjęciu zobowiązania przedsiębiorców Roberta Stańczyka i Mariusza Jagorę prowadzących wspólnie PROGRES Szkoła Języków Obcych do zmiany wzorca pn. Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” oraz podpisania aneksów do umów zawartych według wzorca zawierającego niedozwolone postanowienie umowne, nakłada się na przedsiębiorców Roberta Stańczyka i Mariusza Jagorę prowadzących wspólnie PROGRES Szkoła Języków Obcych obowiązek wykonania tego zobowiązania do dnia 30 czerwca 2008 r.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
nakłada się na przedsiębiorców Roberta Stańczyka zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) i Mariusza Jagorę zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) prowadzących wspólnie PROGRES

Szkoła Języków Obcych obowiązek złożenia informacji o stopniu realizacji nałożonego w pkt I tej decyzji zobowiązania:

- do dnia 30 czerwca 2008 r. doręczenie nowego wzorca umowy,
- do dnia 5 lipca 2008 r. doręczenie dowodów potwierdzających aneksowanie umów istniejących już w obrocie prawnym zawierających kwestionowane postanowienie umowne.

Uzasadnienie

Na przełomie 2007/2008 r. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej zwany: „Prezes Urzędu”) przeprowadziła postępowanie wyjaśniające (sygn. akt RŁO/405-19/07) w sprawie wstępnego ustalenia czy działania przedsiębiorców Mariusza Jagóry zam. (tajemnica przedsiębiorstwa), Roberta Stańczyka zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) prowadzących wspólnie PROGRES Szkoła Języków Obcych (dalej zwani: „Przedsiębiorcy” lub „PROGRES Szkoła Języków Obcych”) w zakresie wzorców umów stosowanych przy zawieraniu ich z konsumentami, naruszają chronione prawem interesy konsumentów, co uzasadniałoby podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach oraz czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż Przedsiębiorcy stosują wzorce umów pn. „Umowa o uczestnictwie w kursie „Aktywna Sobota”” (dowód: karta nr 5) oraz „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” (dowód: karty nr 6-7).

W art. 9.1 wzorca pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” PROGRES Szkoła Języków Obcych stosuje postanowienie o treści: „Sądem właściwym do rozpoznania sporu jest sąd w Łodzi” (dowód: karta nr 7).

W celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości konieczne i uzasadnione było podjęcie działań administracyjnych chroniących konsumentów.

W dniu 8 kwietnia 2008 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-7/08 postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorców Robert Stańczyk zam. (tajemnica przedsiębiorstwa), Mariusz Jagóra zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na godzącym w nie bezprawnym stosowaniu:

1. we wzorcu pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” postanowienia zawartego w art. 9.1 o treści: „Sądem właściwym do rozpoznania sporu jest sąd w Łodzi”, które jest postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) pod pozycją 397;

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (zwana dalej: „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”) (dowód: karta nr 1).

Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorców o wszczęciu postępowania w dniu 8 kwietnia 2008 r., stosownie do art. 101 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dowód: karta nr 2). Postanowieniem nr 2/61-7/08 z dnia 8 kwietnia 2008 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów: pismo przedsiębiorców Roberta Stańczyka, Mariusza Jagóry z dnia 25 października 2007 r. o sygn. RŁO-405-19/07-DM-3 z załącznikami (dowód: karty nr 4-7) oraz pismo przedsiębiorców Roberta Stańczyka, Mariusza Jagóry z dnia 4 marca 2008 r.

o sygn. RŁO-405-19/07-AB-9 z załącznikiem (dowód: karty nr 8-9), o czym zawiadomił Przedsiębiorców w dniu 8 kwietnia 2008 r. (dowód: karta nr 10).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Przedsiębiorcy w piśmie z dnia 22 kwietnia 2008 r. wskazali, iż skoro w świetle obowiązującego prawa stosowanie postanowienia o treści: „Sądem właściwym do rozpoznania sporu jest sąd w Łodzi” może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zapis ten otrzyma nowe brzmienie: „Sądem właściwym do rozpoznawania sporu jest sąd miejscowo właściwy” (dowód karta nr 13).

W piśmie z dnia 5 maja 2008 r. Przedsiębiorcy zobowiązali się do zaniechania stosowania kwestionowanego zapisu poprzez zmianę we wzorcu pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” oraz poprzez podpisanie aneksów do umów zawartych na rok szkolny 2007/2008 w terminie do dnia 30 czerwca 2008 r.

Do pisma tego Przedsiębiorcy załączyli nowy wzorzec pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” (dowód: karty nr 18-21), w którym zmieniony art. 9.1 otrzymał brzmienie: „Sądem właściwym do rozpoznawania sporu jest sąd miejscowo właściwy” (dowód: karta nr 19).

Do pisma z dnia 5 maja 2008 r. Przedsiębiorcy załączyli również wzór aneksu zmieniającego kwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie (dowód: karta nr 22).

W dniu 9 maja 2008 r. Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorców o zakończeniu zbierania materiału dowodowego i możliwości zapoznania się z aktami sprawy (dowód: karta nr 23).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Robert Stańczyk zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) oraz Mariusz Jagóra zam. (tajemnica przedsiębiorstwa) prowadzą wspólnie placówkę kształcenia ustawicznego PROGRES Szkoła Języków Obcych wpisaną do ewidencji placówek niepublicznych prowadzonej przez Prezydenta Miasta Łodzi pod numerem EKF-VI-320-9-p.n./2001 (dowód: karta nr 9).

PROGRES Szkoła Języków Obcych stosuje wzorce umów pn. „Umowa o uczestnictwie w kursie „Aktywna Sobota”” (dowód: karta nr 5) oraz „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” (dowód: karty nr 6-7).

W art. 9.1 wzorca pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” PROGRES Szkoła Języków Obcych stosuje postanowienie o treści: „Sądem właściwym do rozpoznania sporu jest sąd w Łodzi” (dowód: karta nr 7).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) w wyroku z dnia 12 stycznia 2005 r. (sygn. akt XVII Amc 13/04) uznał za niedozwolone postanowienie wzorca umowy o treści:

„Wszelkie spory rozstrzygać będzie Sąd dla M. Katowic”

Postanowienie to zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego (dalej zwany: „rejestr postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone” lub „rejestr”) w dniu 5 maja 2005 r. pod numerem 397.

W piśmie z dnia 5 maja 2008 r. PROGRES Szkoła Języków Obcych zobowiązała się do zaniechania stosowania kwestionowanego zapisu poprzez zmianę we wzorcu pn. „Umowa o

uczestnictwo w kursie językowym” oraz poprzez podpisanie aneksów do umów zawartych na rok szkolny 2007/2008 w terminie do dnia 30 czerwca 2008 r. (dowód: karta nr 17).

Kwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienie otrzyma nowe brzmienie: „Sądem właściwym do rozpoznawania sporu jest sąd miejscowo właściwy”.

Postanowienie w nowym brzmieniu zostanie wprowadzone do obrotu prawnego poprzez zmianę we wzorcu pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” oraz poprzez podpisanie aneksów do umów zawartych na rok szkolny 2007/2008 (dowód: karty nr 19 i 22).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Natomiast ust. 3 ww. artykułu stanowi, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Przepis art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Ustawodawca wskazuje w pkt 1 tego przepisu, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Dla bytu praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędnym jest wykazanie, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności, polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 lit. a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Organizowanie i prowadzenie placówki kształcenia ustawicznego stanowi świadczenie, dla uczących się, usług o charakterze użyteczności publicznej, podmiot organizujący i prowadzący takie nauczanie – kształcenie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W związku z tym Robert Stańczyk oraz Mariusz Jagóra prowadzący wspólnie placówkę kształcenia ustawicznego PROGRES Szkoła Języków Obcych są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad 2)

Bezprawność jest to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające

z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego tj. normami prawa powszechnie obowiązującego a także z nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Jak zostało wykazane powyżej, przepis art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do ww. przepisu, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Na mocy art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego (zwany dalej również: „k.p.c.”) Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przysłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę jawności tego rejestru. Oznacza ona, że rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Zakaz stosowania postanowień wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców. Z treści art. 479⁴³ k.p.c. wynika, że wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyrokach z dnia 29.09.2005 r., sygn. akt VI Aca 381/05 i z dnia 16.11.2005 r., sygn. akt VI Aca 473/05 stwierdził, że : „*Celem postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone jest tzw. abstrakcyjna kontrola wzorców, dokonana w oderwaniu od konkretnej umowy, zaś wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c. od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Rozszerzona prawomocność materialna takich wyroków stanowi przeszkodę procesową dla ponownego rozpoznania sprawy dotyczącej uznania za niedozwolone postanowień wzorców umowy, które zostały uznane za niedozwolone prawomocnymi wyrokami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgodnie z art. 479⁴⁵ k.p.c. Wpisanie do rejestru wzorca umowy uznanego za niedozwolony wyłącza ponowne wytoczenie powództwa w tym przedmiocie, także przez osobę nie biorącą udziału w sprawie, w której wyrok wydano, zaś pozew obejmujący takie powództwo podlega odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. – uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/03(OSNC 2005/2/25)”.*

Ponadto, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do ww. rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Nie jest

konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, że jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o okik dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. III SZP 03/06) za podstawę uznania tożsamości klauzul przyjął „wywieranie takiego samego skutku”. Natomiast Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 25 maja 2005 r. (sygn. akt XVII Ama 46/04) wskazał, że dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych klauzul. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame.

PROGRES Szkoła Języków Obcych stosuje postanowienie o treści: „Sądem właściwym do rozpoznania sporu jest sąd w Łodzi”, które jest w opinii Prezesa Urzędu tożsame zarówno co do skutków jak i celu z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod numerem 397 o treści: „Wszelkie spory rozstrzygać będzie Sąd dla M. Katowic”. Każde z tych postanowień narzuca konsumentowi rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby przedsiębiorcy, który zgodnie z ustawą niekoniecznie będzie sądem właściwym miejscowo. Stanowią one niedozwolone postanowienia umowy wskazane w art. 385³ pkt 23 k.c. Porównanie ww. postanowień dowodzi, że ich treść jest podobna i w taki sam sposób kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, iż oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanego postanowienia umowy. Należy nadmienić, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wielokrotnie i konsekwentnie dawał wyraz stanowisku, iż analogiczne postanowienia wypełniają hipotezę przepisu art. 385³ pkt 23 k.c. o czym świadczą postanowienia umowne wpisane do rejestru pod pozycjami nr: 77, 169, 210, 276, 309, 340, 349, 353, 361, 371, 385, 388, 409, 418, 445, 486, 488, 501, 527, 552, 660, 772, 969, 979 i 1034. Ponadto, zarówno Przedsiębiorcy, którym został postawiony zarzut w przedmiotowym postępowaniu, jak i pierwotny adresat postanowienia uznanego za niedozwolone, stosowali to postanowienie we wzorcu umowy dotyczącym nauki języka obcego.

Konsekwencją stosowania przez Przedsiębiorców postanowienia wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest wprowadzenie do obrotu postanowienia bezwzględnie zakazanego. Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie przez Przedsiębiorców postanowienia wskazanego w sentencji decyzji jest bezprawne.

Ad 3)

Przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów jest spełniona, gdy działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości. Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku - konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z dostępnymi wzorcami umów zawierającymi postanowienie, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i zawarli, bądź mogli zawrzeć umowę z PROGRES Szkoła Języków Obcych. W tej sytuacji bezprawne zachowanie Przedsiębiorców nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy uczących się w PROGRES Szkoła Języków Obcych.

Na skutek zamieszczenia we wzorcach umów postanowienia, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, Przedsiębiorcy stosowali postanowienie, którego stosowania zakazano. Takie działanie godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Ponadto, stosownie do art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

Jak wykazano w niniejszej decyzji, okoliczności sprawy uprawdopodobniły, że przedsiębiorcy Robert Stańczyk oraz Mariusz Jagóra prowadzący wspólnie placówkę kształcenia ustawicznego PROGRES Szkoła Języków Obcych stosują praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jednocześnie Przedsiębiorcy zobowiązali się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wskazanym naruszeniom.

W ocenie Prezesa Urzędu, podjęte przez Przedsiębiorców zobowiązanie do zaniechania stosowania kwestionowanego zapisu poprzez zmianę we wzorcu pn. „Umowa o uczestnictwo w kursie językowym” oraz poprzez podpisanie aneksów do umów zawartych na rok szkolny 2007/2008 w sposób wystarczający zabezpiecza i chroni interesy konsumentów, a ponadto uwzględnia obowiązujące przepisy prawa.

Stosownie do przepisu art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów, Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorców obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania do dnia 30 czerwca 2008 r.

Wobec spełnienia przesłanek wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji. Jednocześnie, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów, w decyzji nakładającej na przedsiębiorcę obowiązek wykonania zobowiązania, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Stosownie do ww. przepisu, Prezes Urzędu wyznaczył

Przedsiębiorcom terminy złożenia sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania następująco: do dnia 30 czerwca 2008 r. doręczenie nowego wzorca umowy do dnia 5 lipca 2008 r. doręczenie dowodów potwierdzających aneksowanie umów istniejących już w obrocie prawnym zawierających kwestionowane postanowienie umowne.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi

Barbara Romańczak-Graca